

from December 1922 to July 1923. Participation in the implementation of the terms of the Riga Peace Treaty in terms of return and restoration of cultural values became the first international experience of Ukraine of this scale in this field. Ukraine suffered significant losses of cultural values, which were transferred to Poland by the Soviet government, and only thanks to Ukrainian scientists and cultural figures managed to partially defend Ukraine's interests and important library, archival and museum funds claimed by Poland remained in Ukrainian institutions.

The Riga Peace Treaty of 1921 was annulled by the Soviet government in September 1939, following the collapse of the Polish state. Western Ukraine and Western Belarus became part of the USSR and merged with Soviet Ukraine and Soviet Belarus.

Key words: annexation, russian expansion, institutions, legal relations.

Козич І.В.

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ПОЛІТИКА ЄС В СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сучасні умови розвитку української державності, проблеми глобалізації суспільства потребують ефективних заходів протидії злочинності з врахуванням всієї системи кримінально-правових, кримінологічних та політологічних знань, зокрема і щодо протидії з таким діянням. Особливої уваги, в контексті євроінтеграції України, займає вивчення кримінально-правової політики Європейського Союзу (далі - ЄС), адже на шляху до вступу в ЄС наша держава повинна пройти нелегкий шлях адаптації законодавства ЄС до вітчизняних реалій.

Виходячи зі змісту ст. 83 Договору про функціонування ЄС [1] Європейський Парламент і Рада можуть за допомогою директив, ухвалених відповідно до звичайної законодавчої процедури, встановити мінімальні правила щодо визначення кримінальних правопорушень і санкцій у сферах особливо серйозних злочинів (particularly serious crime) із транскордонним виміром, що є результатом характеру чи наслідків таких правопорушень або з особливої необхідності боротьби з ними на загальних засадах.

Ці сфери злочинності: тероризм, торгівля людьми та сексуальна експлуатація жінок і дітей, незаконний обіг наркотиків, незаконний обіг зброї, відмивання грошей, корупція, підробка

платіжних засобів, комп'ютерна злочинність та організована злочинність. З року в рік протидія фінансовим злочинам, злочинам в сфері господарської діяльності визначається однією із найбільш пріоритетних законодавчих цілей ЄС¹.

Дослідження механізмів кримінально-правової охорони господарської діяльності в межах ЄС потребує передусім з'ясування природи повноважень відповідних наднаціональних інституцій щодо криміналізації суспільно небезпечних діянь. У доктрині європейського права утвердився підхід, згідно з яким кримінально-правова політика Союзу не є самоціллю, а виступає допоміжним (з позицій кримінально-правового регулювання - крайнім) інструментом (*ultima ratio*) для забезпечення ефективного функціонування внутрішнього ринку та захисту фінансових інтересів ЄС.

Системний аналіз установчих договорів дозволяє стверджувати, що правовий базис такої охорони є розгалуженим і виходить за межі виключного переліку т.зв. «єврозлочинів», закріплених у ч. 1 ст. 83 ДФЄС. Особливе місце в системі гарантування безпеки економічного обороту посідає ч. 2 ст. 83 ДФЄС, яка детермінує так звану функціональну компетенцію ЄС. Згідно з цією нормою, якщо зближення кримінально-правових положень держав-членів виявляється необхідним для забезпечення ефективного впровадження політики Союзу в сфері, що підлягала заходам гармонізації, Європейський Парламент і Рада мають право встановлювати мінімальні правила щодо визначення злочинів та санкцій [1]. Саме цей механізм стає визначальним для кримінально-правової охорони таких сегментів господарської діяльності, як ринок капіталів, інтелектуальна власність чи екологічні стандарти виробництва.

Безумовно, що важливим і, можливо, найбільш пріоритетним вектором кримінально-правової політики ЄС є захист фінансових

1 «Щоб створити економіку, яка працює на благо людей, ми ... також удосконалимо нормативно-правову базу щодо сталого корпоративного управління та боротимемося з відмиванням грошей, податковим шахрайством, ухиленням від сплати податків та іншими формами фінансових злочинів». EU Legislative Priorities for 2022 (2021/C 514 I/01). Official Journal of the European Union. C 514 I/1.

інтересів Союзу від протиправних посягань, що базується на положеннях ст. 325 ДФЄС [1]. Ключовим інструментом тут виступає Директива (ЄС) 2017/1371 про боротьбу з шахрайством, що зачіпає фінансові інтереси Союзу, за допомогою кримінального права [2]. Даний акт зобов'язує держави-члени криміналізувати широке коло діянь, що безпосередньо впливають на бюджет ЄС, зокрема митне шахрайство, корупцію та зловживання у сфері публічних закупівель, що фактично формує єдиний стандарт кримінально-правового захисту ресурсів, інтегрованих у господарський оборот держав-членів. Стаття 3 цього акту деталізує поняття шахрайства у сфері видатків та доходів, а стаття 4 розширює коло караних діянь за рахунок криміналізації корупції та незаконного привласнення коштів службовими особами. Особливістю цього акту є стаття 12, яка встановлює строки позовної давності, достатні для ефективного розслідування складних фінансових схем, що часто виходять за межі однієї юрисдикції [2].

Виходячи з аналізу вторинного законодавства ЄС, у структурі кримінально-правової охорони господарської діяльності за об'єктом захисту можна виділити декілька основних напрямків:

- Охорона доброчесності фінансових ринків та протидія зловживанням (зокрема, Директива 2014/57/ЄС про кримінальні санкції за зловживання на ринку, що встановлює відповідальність за інсайдерську торгівлю та маніпулювання ринком) [3].
- Охорона легальності фінансових операцій та стабільності економічної системи (зокрема, Директива (ЄС) 2018/1673 про боротьбу з відмиванням грошей за допомогою кримінального права) [4].
- Охорона конкурентного середовища та інтелектуального капіталу (включаючи захист від фальсифікації платіжних засобів та порушення комерційної таємниці).
- Екологічна безпека господарської діяльності (на основі Директиви 2008/99/ЄС про захист довкілля за допомогою кримінального права).

Ключовим актом у сфері забезпечення доброчесності фінансових ринків є Директива 2014/57/ЄС про кримінальні санкції

за зловживання на ринку [3]. Стаття 3 цієї Директиви зобов'язує держави-члени вживати необхідних заходів для того, щоб інсайдерська торгівля та рекомендації третім особам щодо вчинення таких операцій розглядалися як кримінальні правопорушення, принаймні у серйозних випадках та за наявності умислу. Паралельно з цим, стаття 5 вказаного акту детермінує зміст маніпулювання ринком, що включає вступ у правочини або поширення інформації, яка дає помилкові або ті, що можуть ввести в оману сигнали щодо пропозиції, попиту або ціни фінансового інструменту. Важливо, що стаття 8 Директиви 2014/57/ЄС встановлює імперативну вимогу щодо відповідальності юридичних осіб, що є критичним для превенції системних економічних зловживань [3].

Фундаментальне значення для прозорості господарського обороту має Директива (ЄС) 2018/1673 про боротьбу з відмиванням грошей за допомогою кримінального права [4]. На відміну від попередніх регуляторних підходів, цей акт у статті 3 дає розгалужене тлумачення кримінальної діяльності в сфері відмивання грошей, а статті 4 та 6 Директиви регламентують відповідальність за підбурювання, пособництво та замах на вчинення легалізації доходів, а також визначають обставини, що обтяжують покарання, зокрема вчинення злочину в межах злочинної організації або під час здійснення професійної діяльності. Такий підхід свідчить про намір ЄС нівелювати можливості використання легальних господарських інституцій для маскування злочинних активів.

Кримінально-правова політика Європейського Союзу щодо охорони конкурентного середовища та інтелектуального капіталу також характеризується переходом від загальних декларацій до вузькоспеціалізованого регулювання найбільш вразливих елементів сучасної економіки. Пріоритетним вектором у цьому контексті є захист платіжних систем та валюти від фальсифікації, що виступає гарантом стабільності фінансового сектору та довіри суб'єктів господарювання до інструментів розрахунку.

Аналіз актів, що формують кримінально-правову політику в даному напрямку, дозволяє виокремити такі базові вектори:

- Охорона автентичності інструментів розрахунку (захист безготівкових та готівкових платіжних засобів на основі Директив 2019/713 [5] та 2014/62/ЄС [6]).

- Охорона конфіденційності господарської інформації та інтелектуальних активів (шляхом криміналізації кібервтручань згідно з Директивою 2013/40/ЄС та в синергії з режимом захисту торговельних секретів).
- Охорона добросовісної конкуренції (через запобігання використанню підроблених активів та захист від несанкціонованого заволодіння комерційними перевагами).

Такий підхід підкреслює прагматизм кримінально-правової політики ЄС: замість створення всеосяжного «господарського кодексу» Союз фокусується на найбільш технологічних та транскордонних загрозах, які можуть підірвати конкурентоспроможність європейського бізнесу та безпеку цифрової економіки.

Фундаментальним актом у цій сфері є Директива (ЄС) 2019/713 про боротьбу з шахрайством та підробкою безготівкових платіжних засобів [5]. Статті 3, 4 та 5 цієї Директиви зобов'язують держави-члени криміналізувати широкий спектр діянь, включаючи крадіжку або інше незаконне привласнення платіжних інструментів, їх фальсифікацію, а також використання, володіння чи розповсюдження підроблених засобів платежу. Особливістю даного акту є також відповідальність за підготовчі дії (*attempt*), такі як, наприклад, виготовлення чи отримання спеціальних пристроїв, програм або даних платіжних карток, призначених для вчинення злочинів, що фактично встановлює кримінально-правовий бар'єр на ранніх етапах посягання на господарську безпеку [5].

Зрозуміло, що ще до врегулювання захисту платіжних інструментів, кримінально-правова охорона стабільного економічного середовища (чи фінансових інтересів ЄС) повинна була докласти зусиль щодо захисту офіційної валюти, що було врегульовано Директивою 2014/62/ЄС про захист євро та інших валют від підробки [6]. Стаття 3 вказаної Директиви визначає обов'язковість криміналізації виробництва, зберігання, транспортування та введення в обіг фальшивих грошових знаків. Важливо, що п.3 цієї ж статті поширює кримінальну відповідальність і на підробку об'єктів, що не є грошима в обігу, але призначені для використання як такі [6], що забезпечує комплексний захист монетарної бази господарської діяльності в межах Єдиного ринку.

Ще один напрямок кримінально-правової політики ЄС в сфері забезпечення охорони господарської діяльності спрямований на питання охорони інтелектуального капіталу та комерційної таємниці, які в кримінально-правовій політиці ЄС мають специфічну природу. У той час як цивільно-правові аспекти регулюються Директивою (ЄС) 2016/943 про захист нерозкритого ноу-хау та ділової інформації [7], кримінально-правовий інструментарій охорони часто переплітається з протидією кіберзлочинності. Оскільки порушення комерційної таємниці в сучасних умовах найчастіше відбувається шляхом несанкціонованого доступу до інформаційних систем, ключову роль відіграє Директива 2013/40/ЄС про атаки на інформаційні системи [8]. Статті 3 та 4 цієї Директиви, що криміналізують незаконний доступ та незаконне перехоплення даних, є де-факто інструментами захисту інтелектуальних активів підприємств від промислового шпигунства. Хоча ЄС уникає повної уніфікації кримінальних санкцій за порушення прав інтелектуальної власності (IPR) через брак прямої компетенції в Установчих договорах, стаття 83 ДФЄС залишає простір національним інституціям для такої гармонізації в т.ч. і у випадках, якщо порушення набувають характеру організованої чи комп'ютерної злочинності.

Окремим і засадничим інструментом кримінально-правової політики Європейського Союзу у сфері охорони господарської діяльності є інститут відповідальності юридичних осіб. Вочевидь, в праві ЄС остаточно утвердилася концепція, згідно з якою ефективна протидія економічній злочинності неможлива без застосування санкцій до суб'єктів господарювання, які отримують вигоду від протиправних діянь. Хоча термінологія директив часто оперує загальним поняттям «відповідальність» (liability), що дозволяє державам-членам з різними правовими традиціями обирати між кримінальним, адміністративним або цивільним характером такої відповідальності, вимоги до її змісту є доволі уніфікованими та жорсткими. При цьому треба враховувати те, що запровадження відповідальності юридичних осіб не є типовим для деяких країн, проте є обов'язковим стандартом для ЄС з метою запобігання використанню господарських структур як інструментів вчинення злочинів.

Центральне місце в архітектурі цієї відповідальності займає так звана модель «ідентифікації» або відповідальності за дії керівних осіб. Згідно зі статтею 8 Директиви 2014/57/ЄС [3], статтею 7 Директиви (ЄС) 2018/1673 [4] та статтею 6 Директиви (ЄС) 2017/1371 [2], юридична особа має бути притягнута до відповідальності (*can be held liable for*) за правопорушення, вчинені на її користь будь-якою особою, яка займає провідну позицію в структурі цієї юридичної особи. Така позиція визначається на основі однієї з трьох ознак: по-перше, наявність повноважень представляти юридичну особу; по-друге, наявність повноважень приймати рішення від імені юридичної особи; по-третє, наявність повноважень здійснювати контроль у межах юридичної особи. Таким чином, кримінально-правова політика ЄС спрямована на подолання корпоративної вуалі, коли злочинні наміри керівництва матеріалізуються через ресурси підприємства.

Окрім прямої відповідальності за дії керівництва, законодавство ЄС рік встановлює відповідальність за «брак нагляду або контролю» (*lack of supervision or control*). Відповідно до положень статті 8 Директиви 2014/57/ЄС та статті 6 Директиви (ЄС) 2017/1371, юридична особа несе відповідальність у випадках, коли відсутність належного контролю з боку осіб на керівних посадах уможливила вчинення злочину особою, що перебуває під їхньою владою, на користь такої юридичної особи. Цей механізм фактично зобов'язує суб'єктів господарювання впроваджувати системи комплаєнсу та внутрішнього аудиту, трансформуючи кримінально-правовий примус у стимул для саморегулювання бізнесу.

Важливою доктринальною особливістю є принцип автономності відповідальності юридичної особи. Згідно з параграфами третіми відповідних статей вищезгаданих директив (наприклад, ст. 6 Директиви 2017/1371 [2]), притягнення до відповідальності юридичної особи не виключає кримінального переслідування фізичних осіб, які є виконавцями, підбурювачами або пособниками злочину. Це забезпечує кумулятивний ефект правового впливу, спрямований одночасно на фізичну особу-правопорушника та на економічний суб'єкт, у середовищі якого виникла злочинна можливість.

Слід зауважити, що характерною рисою кримінально-правової політики ЄС в цілому є стандартна вимога щодо запровадження «ефективних, пропорційних та стримуючих санкцій». Систему санкцій, що застосовуються до юридичних осіб у сфері господарювання¹, можна класифікувати на основі статті 9 Директиви 2014/57/ЄС [3], статті 8 Директиви 2018/1673 [7] та статті 9 Директиви 2017/1371 [2] наступним чином:

- Фінансові санкції, що можуть мати характер кримінальних або некримінальних штрафів

а також інші санкції, як-от:

- Позбавлення права на отримання державних пільг чи допомоги.
- Тимчасове або постійне позбавлення права на участь у процедурах публічних торгів;
- Тимчасова або постійна заборона на здійснення комерційної діяльності.
- Встановлення судового нагляду за діяльністю суб'єкта.
- Винесення судового наказу про ліквідацію юридичної особи.
- Тимчасове або постійне закриття установ, які використовувалися для вчинення правопорушення.

У досліджуваних актах вторинного законодавства ЄС вироблено уніфікований стандарт криміналізації супутніх форм злочинної діяльності. Зокрема, стаття 5 Директиви (ЄС) 2017/1371 [4], стаття 4 Директиви (ЄС) 2018/1673 [3] та стаття 6 Директиви 2014/57/ЄС [2] імперативно вимагають від держав-членів запро-

1 В контексті міжгалузевого регулювання варто відмітити, що окремий наголос у політиці ЄС в сфері забезпечення охорони господарської діяльності зроблено на публічності відповідальності юридичних осіб. Хоча це не завжди прямо прописано в основних статтях про санкції, практика держав-членів та рекомендації інституцій ЄС часто передбачають пряме чи опосередковане оприлюднення судового рішення про притягнення юридичної особи до відповідальності, що створює значні репутаційні ризики для бізнесу. У підсумку, такий комплексний підхід до відповідальності юридичних осіб дозволяє ЄС забезпечувати рівні умови конкуренції та високий рівень безпеки господарського простору, де суб'єкт господарювання розглядається не лише як пасивний учасник ринку, а як відповідальний агент правопорядку.

вадження відповідальності за підбурювання (*inciting*) та пособництво (*aiding and abetting*) у вчиненні відповідних правопорушень. Характерною особливістю є те, що кримінально-правова політика ЄС не проводить глибокої диференціації між видами співучасників у тексті самих директив, залишаючи це на розсуд національного законодавця, проте встановлює вимогу, щоб санкції за співучасть були такими ж «ефективними, пропорційними та стримуючими», як і для виконавців. При цьому у цих нормах додатково акцентується увага на криміналізації замаху (*attempt*) на вчинення відповідного діяння, що дозволяє уповноваженим органам припиняти господарські злочини на стадії їхньої безпосередньої підготовки або раннього виконання.

Важливою, і в принципі стандартною для всієї кримінально-правової політики ЄС, особливістю впровадження положень директив ЄС є встановлення «мінімальних порогів для максимальних санкцій». Це означає, що ЄС не просто вимагає криміналізації діянь, а й визначає нижню межу верхнього порогу покарання, який держави-члени повинні закріпити у своїх КК. Наприклад, згідно зі статтею 7 Директиви (ЄС) 2017/1371, якщо шахрайство, що зачіпає фінансові інтереси Союзу, спричинило значну шкоду (понад 100 000 євро), максимальний термін позбавлення волі має становити не менше чотирьох років [2]. Диференційований підхід ми бачимо у статті 9 Директиви (ЄС) 2019/713, де встановлюються конкретні часові параметри максимальних санкцій залежно від виду посягання на платіжні засоби [5].

Ще однією фундаментальною особливістю кримінально-правової політики ЄС у сфері забезпечення охорони господарської діяльності є правила щодо юрисдикції, які дещо модифікують розуміння класичного територіального принципу. До прикладу, згідно зі статтею 11 Директиви (ЄС) 2017/1371 та статтею 10 Директиви (ЄС) 2018/1673, держави-члени повинні встановити свою юрисдикцію у випадках, коли злочин вчинено: повністю або частково на їхній території; одним із їхніх громадян; на користь юридичної особи, яка заснована на їхній території. Остання вимога є ключовою для охорони господарської діяльності, оскільки вона дозволяє переслідувати транснаціональні корпорації за злочини, вчинені їхніми підрозділами за кордоном,

якщо вигода отримується суб'єктом, зареєстрованим у країні-члені ЄС.

Тут також варто наголосити на тому, що важливим етапом у реалізації кримінально-правової політики ЄС в сфері забезпечення охорони господарської діяльності стало створення Європейської прокуратури (ЕРРО) на підставі Регламенту Ради (ЄС) 2017/1939 [9]. ЕРРО, незважаючи на «юний» вік, вже набула статусу ключового суб'єкта правозастосування, який згідно зі статтею 4 Регламенту уповноважений здійснювати розслідування та підтримувати публічне обвинувачення щодо злочинів, передбачених Директивою (ЄС) 2017/1371. Це підкреслює свідомий перехід від виключно нормативної гармонізації до операційної інституціоналізації кримінального переслідування за посягання на господарський порядок ЄС.

Для України, в межах виконання зобов'язань за статтею 474 Угоди про асоціацію [10], адаптація до цих стандартів вимагає не просто механічного копіювання диспозицій, а глибокої ревізії положень Особливої частини Кримінального кодексу України. Основними викликами залишаються: по-перше, забезпечення реальної, а не декларативної відповідальності юридичних осіб (що вимагає вдосконалення відповідних заходів кримінально-правового характеру); по-друге, гармонізація визначень ринкових зловживань із європейськими стандартами; по-третє, імплементація положень щодо криміналізації відповідних злочинів як преюдиційних для відмивання коштів, що відповідає вимогам Директиви 2018/1673 і т.п.

Отож, як бачимо, кримінально-правова охорона господарської діяльності в ЄС являє собою багаторівневу систему, де національне законодавство держав-членів адаптується до мінімальних стандартів з метою створення безпечного та прозорого європейського економічного простору. Європейський вектор кримінально-правової політики України у сфері господарювання має орієнтуватися на створення динамічної системи захисту, здатної протидіяти транскордонним економічним загрозам у поєднанні з політикою та найкращими практиками діяльності відповідних інституцій ЄС.

1. *Consolidated versions of the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union - Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union - Protocols - Annexes - Declarations annexed to the Final Act of the Intergovernmental Conference which adopted the Treaty of Lisbon, signed on 13 December 2007 - Tables of equivalences. Official Journal C 326 , 26/10/2012 P. 0001 - 0390 URL: <https://eur-lex.europa.eu/>*
2. *Directive (EU) 2017/1371 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2017 on the fight against fraud to the Union's financial interests by means of criminal law. OJ L 198, 28.7.2017, pp. 29–41 URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj/eng>*
3. *Directive 2014/57/EU of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on criminal sanctions for market abuse (market abuse directive). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32014L0057>*
4. *Directive (EU) 2018/1673 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2018 on combating money laundering by criminal law. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018L1673>*
5. *Directive (EU) 2019/713 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 on combating fraud and counterfeiting of non-cash means of payment. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32019L0713>*
6. *Directive 2014/62/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 on the protection of the euro and other currencies against counterfeiting by criminal law. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32014L0062>*
7. *Directive (EU) 2016/943 of the European Parliament and of the Council of 8 June 2016 on the protection of undisclosed know-how and business information (trade secrets) against their unlawful acquisition, use and disclosure. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016L0943>*
8. *Directive 2013/40/EU of the European Parliament and of the Council of 12 August 2013 on attacks against information systems. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32013L0040>*
9. *Council Regulation (EU) 2017/1939 of 12 October 2017 implementing enhanced cooperation on the establishment of the European Public Prosecutor's Office ('the EPPO'). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02017R1939-20210110>*

10. *Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011/ed20211122#Text

Козич І.В. Кримінально-правова політика ЄС в сфері забезпечення охорони господарської діяльності.

Автор приділяє увагу дослідженню основних тенденцій законодавства Європейського Союзу щодо запобігання правопорушенням у сфері господарської діяльності в контексті їх імплементації у вітчизняне законодавство. Встановлено, що захист економічної діяльності визнано одним із EU Legislative Priorities for 2022. ЄС задекларував перспективу створити економіку, яка працює на користь людей. В контексті цього у багатьох актах ЄС було висловлено прагнення неухильної боротьби з відмиванням грошей, податковим шахрайством, ухиленням від сплати податків та іншими формами фінансових злочинів та злочинів у сфері господарської діяльності. У статті проаналізовані діючі в ЄС механізми кримінально-правового забезпечення охорони господарської діяльності

Ключові слова: кримінально-правова політика, кримінально-правова політика ЄС, кримінально-правове регулювання, кримінальна відповідальність, кримінальні правопорушення, економічна безпека, економічна безпека ЄС, господарська діяльність, кримінальні правопорушення в сфері господарської діяльності, кримінально-правове забезпечення охорони господарської діяльності, злочини у сфері службової діяльності, службові особи, службова особа як суб'єкт злочину

Kozych I.V. Criminal law policy of the EU in the sphere of ensuring the protection of economic activity.

The author pays attention to the study of the main trends of the legislation of the European Union regarding the prevention of offenses in the field of economic activity in the context of their implementation in domestic legislation. It has been established that the protection of economic activity is recognized as one of the EU Legislative Priorities for 2022. The EU has declared a perspective to create an economy that works for the benefit of people. In this context, many EU acts have expressed the desire to fight money laundering, tax fraud, tax evasion and other forms of financial crime. The article analyzes the mechanisms of criminal law protection of economic activity operating in the EU

Keywords: criminal law policy, criminal law policy of the EU, criminal law regulation, criminal liability, criminal offenses, economic security, economic security of the EU, economic activity, criminal offenses in the sphere of economic activity, criminal law protection of economic activity, white-collar crimes, officials, official as a subject of crime